

CORREO Central Argentino (Ss. Aa.)
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585.
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA \$ 1.50
PRANUMERATA: Argentinoje 30 Arg. pesų metams
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veitui. RAŠTUS ir prenume-
tas siųsti: Casilla de Correo 303, Buenos Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 424927

Nº 998

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS 20 D., 1954 METAI — JUEVES, MAYO 20 de 1954

METAI (AÑO) XXVI

LA EDUCACION POPULAR, PREOCUPACION PERMANENTE DEL GOBIERNO NACIONAL

El comienzo de un nuevo año escolar, resulta ocasión propicia para señalar, con la desapasionada elocuencia de las cifras, el volumen y la trascendencia de la obra que realiza el gobierno justicialista del general Perón, en beneficio de la juventud estudiosa de la patria, abriendo las puertas de la enseñanza a los humildes y convirtiendo en derecho de todos lo que antaño fué privilegio de minoría.

En cumplimiento de la consigna del general Perón, que no quiere que ningún argentino vea frustrados sus deseos de instruirse, la acción estatal elevó, durante el año anterior, en más de 300.000 el número de los alumnos que reciben enseñanza primaria y en 100.000 los que concurren a establecimientos secundarios.

Agréguese a ellos, que las escuelas profesionales, institutos que capacitan a la juventud para las tareas manuales, junto con las industriales que preparan técnicos, cuyos registros señalaban en 1946, 27.885 alumnos, tuvieron en 1953, 61.962 alumnos, a los que corresponden sumar los 39.227, que asistieron a las escuelas-fábricas y de pre-aprendizaje, creadas por iniciativa del coronel Perón durante su paso por la Secretaría de Trabajo y Previsión.

La consigna de la doctrina justicialista, que establece la necesidad de enseñar al pueblo, como medio el más eficaz para su dignificación y jerarquización espiritual, conquista paralela a las de orden material, halla cabal concreción en la tarea fecunda que desarrolla el primer magistrado, quien considera que la tarea del maestro, no es solamente instruir, sino educar y formar la inteligencia de sus educandos, armando a los hombres de la Argentina del porvenir, más con bondad y espíritu de comprensión, que con fría sabiduría deshumanizada.

Es urgente — ha dicho el general Perón — volver a constituir una humanidad cuyos hombres tengan mucho corazón, aunque no sean demasiado sabios, porque así podremos vivir en la paz necesaria para pensar en las grandes cosas que nos han legado algunos grandes corazones que recuerda la historia y que la humanidad ha olvidado, aseo para no sentir la amargura de los reproches.

La nueva Argentina, honra la alta dignidad del maestro y pide a los hombres que han dedicado sus vidas al noble ejercicio de la docencia, que siempre y en cualquier circunstancia, tengan presente que son, ante todo, maestros, "título que nunca sembró desgracias entre los hombres, porque fué creado siempre en función de amor a los demás". Su deber, ahora y siempre, es servir lealmente al pueblo y a la patria, inculcando a sus hijos, como garantía de un futuro de gloria y grandeza, la doctrina nacional que el pueblo argentino ha querido darse, en libre manifestación de su voluntad soberana.

Junto con estas normas rectoras, que hacen a la esencia espiritual de la docencia, están las realizaciones sin precedentes, del justicialismo que ha alzado sobre el territorio de la patria, en el corto lapso de los lustros escasos, más escuelas que todas las erigidas en la centuria anterior.

ASADO PIETŪS SU NEMUNO FUTBOLISTAIŠ IŲVYS

po draugiškų rungtynių su centriečiais, 12 val., sekmadienį, 30. V. 1954, Lietuvių Centre, Tabaré 6950, Bs. As. Bilietus malonėkite gauti iš anksto. Vakare šokiai, dalyvaujant ekskursantams iš Berisso. Visus kviečia — Rengėjai.

VYRIAUSYBĖS PARAMA KASYKLŲ NAUDOJIMUI

(FOMENTA EL ESTADO LAS EXPLORACIONES MINERAS)

Požeminiai Argentinos turtai, randami visos šalies platybėse, sudaro nepaprastai didelius turtus. Vienok anksčiau nebuvo tokios vyriausybės, kuri rimtai būtų naudojusi tuos turtus, kad ir vidaus rinkos reikalams. Anksčiau buvusios vyriausybės viską importuodavo, tuomi apsunkinda mi valstybės iždą.

Generalas Perón, nepaisant trumpo jo valdymo laiko, jau suspėjo taip išvystyti kasyklų industriją, kad ji žymiai prisideda prie ekonominio šalies sustiprinimo. Argentinos kasyklų rezervai užtikrina šalies reikalavimų aprūpinimą. Jų perviršio eksportas praskina Argentinai kelius į platesnes užsienio rinkas.

Einant Antrojo Penkmetinio Plano nuostatais, valstybė teikia visokeriopą techninę pagalbą kasyklų industrijai. Toji pagalba reiškiasi tyrimo ir vykinimo darbais, padedamais patyrusių vyriausybės technikų.

Valstybių Kasyklų Direkcija sudarė sutartį su Argentinos Kasyklų Industrijos Bendrove, kad galimai geriau išnaudoti švino, sidabro ir cino kasyklas "Los Ratonés", esančias vietovėje Fiambala, provincijoje Catamarca. Šimto metrų plote padaryti tyrimai duoda daug žadančių vilčių.

Generalas Perón deda pastangas kaip galima aukščiau pakelti Argentinos kasyklų pramonę. Netik išvystyti šią pramonę, bet ir taip ją tvarkyti, kad ji būtų naudinga pačiai valstybei. Tuo tikslu ruošiami pirmieji liai technikai, teikiamos palankios darbo sąlygos kooperatyvams, sindikatams ir kasyklų firmoms. Visais būdais stengiamasi pakelti kasyklų darbininko ekonominį gerbūvį, užtikrinamą visuomeninio teisingumo dėsniais. Be visa to, valstybė teikia finansinę paramą visiems, kas tik ima si pelningos kasyklų naudojimo pramonės.

ŽUKLĖS INDUSTRIJOS RACIONALIZACIJA

(RACIONALIZACIÓN DE LA INDUSTRIA PESQUERA)

Šiame straipsnyje nekalbame apie meškeriojimą, kuris yra vien poilsio ir išsiblaškymo dalykas. Norime tarti keletą žodžių apie žūklės pramonę, kuri yra valstybei pelninga, jeigu vykinama planingai ir tvarkingai ir gali duoti nuostolius, jeigu ji tvarkoma primityviai.

Generolo Perón potvarkiu einant tapo iškurtas žūklės Departamentas, kuris veikia prie Žemės ūkio ir Gyvulininkystės Ministerijos. Šis departamentas tiria žūklės galimybes ir pramonę iki šiol taip mažai išnaudotoje srityje.

Hidrobiologijos studijoms įrengtos keturios stotys, aprūpintos moderniaisiais įrengimais. Jų rū žūklės stotys veikia Mar del Platjo ir San Antonio Oeste (Rio Negro), o upyn — Rosario ir Cambaceros (Buenos Aires). Be to steigama dar viena stotis Bella Vista vietovėje (Corrientes).

Naujoji žinyba nesitenkina vien tyrimais, bet rengs žuvų konser-

Argentinos parlamento rūmose 7. V. 54. prisiekia konstitucijai 25. IV. 54 visuotinu gyventojų balsavimu išrinktas valstybės viceprezidentas, kontradmirolas Alberto Teisaire. Iškilme dalyvavo prezidentas gen. Perón, ministrai, senato ir kongreso nariai, Generalinės Darbo Konfederacijos ir visuomenės organizacijų atstovai. Garbės svečių balkone matėsi viceprezidento žmona, ponija Duilia Fayó de Teisaire ir kiti šeimos nariai. Tarpe iškilme pakviestų tautybių atstovų matėsi A. L. Balso leidėjas Pranas Ožinskas, atstovavęs Buenos Aires lietuvių kolonijai šiose istorinėse iškilme.

vavimą ir industrializaciją. Pastarojo uždavinio įgyvendinimas žymiai prisidės prie bendro šalies ekonominio pajėgumo sustiprinimo, nes Argentina labai turtinga geriausių rūšių žuvis, iki šiol tik paviršutiniškai naudotomis.

Vykinant Antrojo Penkmetinio Plano uždavinius nusistatyta 1957 metais sugauti nemažiau 200.000 tonų žuvų, kas reikštų 185% daugiau, negu buvo sugauta 1947/51 penkmetyje. Naujų šaldytuvų įrengimas, žuvų konservų fabriky statyba, uostų ir specialių eksporto priemonių sukūrimas nepalyginamai pakels žūklės pramonę Argentinijoje, kuri palankiai atsilieps į bendrą ekonominį šalies stiprėjimą.

MARŠALO ŽUKOVO PAGARBA SAJUNGININKAMS

Sukakus 9 metams nuo II pasaulinio karo pasibaigimo, 9. V. 1954, buvusis vyriausias Sovietų karo jėgų vadas II pasauliniame kare, maršalas Grigorij Žukov, paskelbė savo straipsnį Pravdoje, išgirdamas JAV karo vadą gen. Eisenhowerį ir anglų maršalą Montgomery, kaip vyriausius hitlerinų jėgų sunaikintojus. Pagyrė ir Prancūzijos kovą prieš nacių.

Žukovo straipsnis perskaitytas per Maskvos radio. Tai pirmas atsitikimas, kad rusai pasakė teisybę apie tai, kas yra tikras nacių Vokietijos nugalėtojas.

Šia proga Žukovas pabrėžia, būk rusai dabar nenori karo ir nedidina savo karo jėgų. Galima tikėti, kad jie nenori karo, kadangi tunka iš svetimų tautų praktiko ir kraujo. Kilus karui, jiems tektų išsikraustyti iš okupuotų šalių. O kas dėl nesiginklavimo, tai pasakytą tik dėl gražnio skambėjimo...

—Meksikoje, grįžęs viešbutin po operos orkestro dirigavimo 17. V. 54, nuo širdies smūgio mirė Clemens Straus, pasauliniai pagarsėjęs dirigentas, 61 m. Gabenamas laidojimui jo gimtojoje Vienon.

—Indokinijos karo klausimu ženevoje tariasi Rytai su Vakarais. Kovos Indokinijoje nuo 20. V. 1954 eina smarkyn. Prancūzai stengiasi atsiimti Dien Bien Phu tvirtovę.

LIETUVIŲ SPAUDOS ATGAVIMO 50 METŲ SUKAKTIES minėjimas įvyks šį šeštadienį, gegužės 22, 1954, nuo 21 val. Dr. Vinco Kudirkos vardo salėje, Av. General San Martin 5215, Lanús Oeste — 4 de Junio. Programa red. K. Norkaus ir mokytojo J. Vedegio paskaitos, muziko Igno Valentinavičiaus vadovaujamas Temperley lietuvių choras, mokytojos A. Mikelinienės vad. Lietuvių Centro ansambličiai, Temperley Bendruomenės ir Susivienijimo jaunimas. Po programos publikos šokiai, orkestrui griežiant, iki 3 v. ryto. Visus maloniai kviečia dalyvauti — R e n g e j a i.

DIEN BIEN PHU KRITIMO ATGARSIAI PARYŽIUJE

Vietininkams okupavus prancūzų tvirtovę Dien Bien Phu Indokinijoje, Prancūzijos karo veteranai ir legionieriai sudraskė kompartijos organo L'Humanité egzempliorius Paryžiaus kioskuose. Jie sunaikino ir kitus komunistų laikraščius, rašančius prieš Prancūzijos reikalus.

Prancūzijos nepasisekimais Indokinijoje naudojami degaulistai, kurių susirinkimus Paryžiuje išvaikė policija.

RINKIMAI PARAGVAJUJE IŲVYS 15. VIII. 1954

Prezidento Federico Chaves vyriausybę nuvertusi laikinoji Paragvajaus vyriausybė, kuriai pirmininkauja inž. Tomas Romero Pereira, skelbia, kad rinkimai įvyks 15. 8. 54. Kandidatų į prezidentus skaičiūje minimas gen. Alfredo Stroessner.

Revolucinė vyriausybė sudaryta iš "Partido Colorado" narių. Ji pripažįsta visas sutartis su užsieniais. Ypatinai draugiški santykių nori su Argentina, kuri sugrąžino Paragvajui jo karo vėliavas ir visas Argentinijoje buvusias trofejas.

Argentinos respublikos prezidentas, gen. J. D. Perón aplankys Paragvajų ne anksčiau 15. 8. 1954.

—Romos komunistų dienraštis "Unita" stambiais antgalviais ir plačiu tekstu giria popiežiaus Pijaus XII kalbą už taiką ir silūmą negaminti atominių nei hidrogeno bombų. (Gaila, kad sa vo kalboje popiežius nepasakė kaip išvyti azijatus iš katalikiškos Lietuvos ir kitų bolševikų pavergtų šalių. Savu laiku net prelatus M. Krupavičius pasakė, kad maldomis nieko nepadarysi ir su kryžium kiaušlės iš bulvių neišvarysi).

—Vašingtone vyriausiasis tribunolas panaikino negrų teisių varžymą. Dabar negrų vaikai gali visur eiti į mokyklas sykiu su baltveidžiais. Panaikinta 1896 metų nuostata: "Atskiras, bet lygias teises". Dabar neskiriam.

—Guatemaloje, Costa Rica, Nicaragua ir Honduras bolševikų agentai jieško dirvos savo veikimui.

LINOTIPO IŠRADĖJO SUKAKTIS

Gegužės 11, 1954 sukako lygiai 100 metų nuo Ottmaro Merghenthalerio gimimo. Gimęs Hechtel miestelyje, Vokietijoje, jau pasižymėjo kaip geras laikrodininkas sulaukęs vos 12 metų amžiaus. Turėdamas 18 metų, emigravo Amerikon. Baltimorės mieste padarė visą eilę išradimų ir 1883 metais išrado linotipą, kuris suranka matricas ir išlieja rašto eilutes.

Dėka šiam išradimui, per 71 metų nepaprastai išstobulėjo spaudos darbai, sparčiai vadydami pirmyn visas gyvenimo sritis. Dusseldorfe šį mėnesį vykstančioje spaudos ir popierio parodoje jama žinomas linotipo išradėjo vardas. Baltimorėje atidarytas jo vardo technikos institutas, kurį lanko 2,000 spaudos darbo mokinių, vyrų ir moterų.

—Žuvininkystės ir maisto produktų šaldymo korporacija, kuriai pirmininkauja admiralas I. P. del Cerro, direkt. J. D. Mascaró, kviečia suinteresuotus apilankyti pardavimo skyrių ir parodą: Pasteur 359, 1 A. T.E. 48-1708.

—Gelbėjimo Kariuomenė (Ejército de Salvación) savo patalpoms, Av. Saenz 580, Bs. Aires, pavargėlius priima nakvynėn. Informacijas teikia rytais, nuo 9 iki 11 val.

—Svietimo Ministerija priima paveikslus parodoms Valstybinėje Galerijoje, Posadas 1725, (TE. 44-9128), Buenos Aires. Parodos įvyks birželio, liepos ir rugpjūčio mėn.

—Argentinon atvyksta japonų delegacija susitarimui žūklės reikalui Patagonijos vandenys. 15 Japonijos laivelių, 400 žuvininkų ir 350 milijonų jenų dedama Argentinos žuvų industrijon.

—Maskvoje pasibaigė Michailo Botvinnik su Vasilijum Smyslovu rungtynės už pasaulinio šachmatų meisterio titulą. Iš 24 loštų partijų, abu surinko po 12 taškų. Einant taisyklėmis, čempionu pasilieka Botvinnik.

—Nicaragua 19. V. 54 nutraukė diplomatinis ryšius su kaimynine Guatemalos respublika, kurios uoste Barrios Sovietai iškrovė savo amuniciją.

ARGENTINOS LIETUVIŲ PRAMONININKŲ IR PREKYBININKŲ SAJUNGA, Gegužės mėn. 29 dieną, 1954 Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia savo pirmą MENO IR ŠOKIŲ VAKARĄ. Programa Teatro Mėgėjai suvaidins "VARGŠAS TADAS". Režisuoja K. Runimas. Antroj daly ponios A. Mikelinienės vadovaujamas Vaikų Ansambliš išpildys du montažus: Leiskit į Tėvynę ir Liaudies Dainų Rinkinys, ir Lietuviškus Tautinius Šokius. Po meninės dalies — publikos šokiai orkestrui "Baltica" griežiant. Vakaro pelnas skiriamas vasaros atostogų fondui nepasiturintiems vaikams. Pradžią 9 val vak.

VERGŲ DARBO KLAUSIMAS JUNGTINĖSE TAUTOSE

Centro ir Rytų Europos išeivių 23 organizacijų atstovai J. Amerikos Valstybėse įteikė padėkos raštą JAV u. r. ministeriui John Foster Dulles už pavergtų tautų užtarimą.

Kaip žinoma, JAV vyriausybės iniciatyva 17. X. 53 JT Organizacijoje atsirado Vergų Darbo tyrimo byla. Specialus JTO Komitetas įrodė vergų darbo esamumą rusų pavergtuose kraštuose ir siekiama jo panaikinimo.

Atidengus Vergų Darbo sistemos esimo faktus, tokius bausius, kurie rimtai graso pagrindinėms žmogaus teisėms ir pavojun stato darbininkų laisvę ir padėti, pažeidžiami Jungtinių Tautų Chartos įsipareigojimus ir nuostatus, 23 organizacijų atstovai reikšcia vilties, kad JAV delegacija Eko nominėje ir Socialinėje Taryboje ne tik patvirtins specialaus Komiteto raportą, reikalaujantį panaikinti Vergų Darbo sistemą ir visas jo formas, bet rekomenduos sudaryti nuolatinį Komitetą, kurio kompetencijoje būtų Vergų Darbo panaikinimas visur.

ITALIJOS KAPITALISTAI REMIA KOMUNISTUS

Buvęs 8 metus Italijos ministrų pirmininkas De Gasperi, teisdamas savo katalikišką vyriausybę dėl komunistų įsigalėjimo Italijoje, dalį kaltės suvertė "Ro sevelto klimatui", tai yra buvusiai Amerikos - Sovietų draugystei karo metu.

Bet Chicago Daily News korespondentas, George Weller, patiekia štai kokių faktų:

Dievovaldingi Italijos kapitalistai prekiauja kad ir su velniu, bi tik pelno gauti. Jau 1948 metais komunistai Italijoje įkūrė prekybous bendroves Simes. Pasukū Italijos kompartija sukūrė Nordexport, Technoport, Intec, Ure, Coceor ir Assoceombi bendroves. Pastarosios pirmininku padarė pamaldų kapitalistą Ignazio Messina, kuris yra iškamšos vietoje.

Italijos komunistų vadas Togliatti parlamente pasistengė, kad visa užsienijų prekyba su Sovietais ir jų satelitais eitų tik per tas bolševikų bendroves, nes be jų negaunami eksporto leidimai. O už tarpininkavimą komunistai gauna 5% nuo apyvartos, tokiu būdu kas met pelnydami po 4 milijonus dolerių kompartijai.

STREIKAI IR NEDARBAS JAV IR SSSR

Demokratinėse šalyse darbininkai turi teisę kovoti už savo būvio pagerinimą streikais, kurie nėra leistini Sovietuose. Demokratinėse šalyse, nedarbo metu, darbininkus remia visuomeninės, profesinės ir municipalinės organizacijos. O Rusijos darbo vergus, tik pabandžiusius streikuoti, valdžios pareigūnai vien kulkomis vašina. Amerikoj geriau gyvena bedarbis, negu Rusijoje kolchoz-ninkas. Baudživos sistemoje visuomet trūkdavo darbo vergų jų duramžinose; tokioji sistemų jų trūksta ir dabar.

JAV dirbančiųjų žmonių skaičius siekia 60.998.000. Iš jų dabartiniu metu nedirba 3.465.000.

—Argentinos karo lėktuvu Argentinon atskrido Libano prezidentas, Camille Chamoun su šeima ir palydovais, ekonominij ir kultūrinij ryšių sustiprinimui tarpe šių dviejų šalių.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Semanario Lituanos Fundado en 1927 Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

Spausdinamas savo spaustuvių PRENUMERATA METAMS: Argentinoje 30 Arg. pezų.

Raštus, pinigų adresuoti sekant: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As.

VIEN KALBĖTI LIETUVIŠKAI TOLI GRAŽU NEPAKANKA!

Tai ką, gal reikia ir dainuoti, — pasakys ne vienas, antraštę perskaitęs.

Kai kas supras, kad vien lietuviškai kalbėti nepakanka.

Tikrumoje, čia norima tai pasakyti, kad reikia ne vien kalbėti, bet ir galvoti lietuviškai. Yra tautų, kalbančių „skolintomis“ kalbomis, bet bendroji galvosena jas jungia.

Ne vien bendra kalba, bet bendroji galvosena, vieningas bendrų idealų siekimas, sudaro tautą.

Didžiuojamėsi girdėdami, kad daugelio Europos ir Amerikos universitetų profesoriai ir įvairių kultūrinių tautų mokslininkai rašo ir kalba lietuviškai.

Ir kaip liūdnei tenka atsidusti patyris, kuomet tikrų lietuvių tėvų sūnus ar dukra nerūpestingai pareiškia: Aš nekalbu lietuviškai. Tik labai neišauklėtas elementas nekalba iš užsispyrimo.

Taigi, reikia ir kalbėti, ir galvoti, ir veikti lietuviškai.

Mūsų tautą likimas išblaškė po visą platųjį pasaulį. Savo aplinkoje svetimųjų tarpe kiekvienas lietuvis yra savo tautos ambasadorius.

Manantieji, kad vien kalbėdami lietuviškai visą savo tautinę pareigą atliko, primena koki nors Senadoriaus salūnininką, kuris jo įmonę lankantiems tautiečiams tvirtina:

O, yes, šiuur, aš laikinu savo senąją kontrę. (Taip, tikrai aš myliu savo senąją šalį).

Daugelio patriotizmas tuo pasakymu ir baigiasi. Tas pasakymas, vienok, liūdyja, kad žmogus dar nėra išsigimęs. Išsigimėliai išsizada savo tautos, nueidami talkininkauti savųjų engėjam.

Vienok, kartojame, žodžiais „laikinti“ nepakanka. Reikia veikti, prisidedant kuo kas išgali prie bendros lietuvių tautos kovos už savo žemės laisvę.

Argentinos lietuvių širdies pulsas darniai plaka su visos tautos širdies jautimu. Tautai pasireiškia organizacijų veikime ir spaudoj. A. L. Balsui pavyzdinčiai surengus Motinos Dienos minėjimą, tą minėjimą gražiai surengė ir kiti organizuoti lietuvių vienetai.

Tik dar vieną numerį išleide, turime leisti tūkstantinį Argentinai Lietuvių Balsą. Sveikinimai su materiale parama jau plaukia. Mielas skaitytojau, vien pakalbėti šiuo reikalu nepakanka,

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

Spauda

LIETUVOS KONSULAS APIE PILIETYBĘ

Kanados ir JAV lietuvių spauda pažymi tą faktą, kad daugelis naujakurių savo lietuviškąjį pasą jau spėjo pakeisti gyvenamos šalies pilietybe.

Konsulas Daužvardis, pacitavęs Lietuvos Konstituciją ir Pilietybės Įstatymą, Lietuvos piliečiams primena: Lietuvos piliečiai, gyvena laisvajame pasaulyje, turėtų laikyti pareigą ir garbę ne tik turėti Lietuvos užsienio pasą, bet ir kiekviena proga jį pademonstruoti.

AMERIKOS BALSAS APIE VLIKĄ IR VT

Gegužės 4 d. į New Yorką atplaukė VLIKo ir VT pirmininkai buvo iškilmingai sutikti. Apie jų atvykimą paskelbė didžioji New Yorko spauda, pabrėždama jų pareiškimą, kad Lietuvos laisvės byla sudaro dalį kovos su komunizmu.

nes tai labai didelis ir reikšmingas mūsų spaudos istorijoje įvykis.

Šiais sukaktuviniiais mūsų spaudos metais prisiminkime Kudirką ir Basanavičių. Pirmūnins Australijos lietuvių laikraštis — Australijos Lietuvis — teisingai tvirtina, kad svetimų leidžiama arba kita kalba rašoma spauda niekuomet neatstos savosios mūsų spaudos.

Šių pastabų pabaigoj, prašydamas gerbiamųjų A. L. Balsu skaitytojų leidimo, darau dvi Australijos Lietuvis (ir Europos Lietuvis) perspausdintas citatas:

Pirmoji: Šiandien niekas jau nedrįs kaltinti nei Dr. J. Basanavičiaus, nei Dr. Vinco Kudirkos, kad jie su Aušra ir Varpu darė „biznį“.

Antroji: Istorija tačiau parodė, kad tik lietuviška spauda prikėlė Lietuvą gyventi. Istorija ateityje taip pat parodys, kad tik šiandieninė lietuviška spauda išlaikė tarp lietuvių visame pasaulyje tamprų ryšį ir nedavė išblėsti lietuviškajai sąmonei.

Mūsų spaudos istoriją Argentinijoje puošia tūkstančiai Kudirkos ir Basanavičiaus ainių vardų. Yra šeimų, surinkusių visus A. L. Balsu kompleksus, perkantį visus naujai išleidžiamas lietuviškas knygas ir net Lietuvos Enciklopediją prenumeruojančių.

Tai mintys sukaktuviniams mūsų spaudos atgavimo metams. Tai žvilgsnis stačiai į akis mūsų brolių Argentinijoje, tūkstantinį Argentinai Lietuvių Balsą spausdinimui ruošiant.

B. K. Algimantas.

PIRMININKAI ĮVERTINA IŠEIVIŲ DARBĄ

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK) ir jo Vykdomosios Tarybos (VT) pirmininkai, prel. M. Krupavičius ir prof. K. Žalkauskas, atvykę iš Europos, lanko Amerikos lietuvių kolonijas. Žada užsukti ir Kanadon, kurios lietuvių, proporcionaliai imant, labiausia remia Lietuvos vadavimą savo aukomis.

VLIKo ir VT pirmininkai, kaip lygiai Mažosios Lietuvos Tarybos pirm. Ermonas Simonaitis, tariasi ne vien su lietuvių organizacijomis, bet ir su JAV valstybės vyrais ir spaudos atstovais.

JAV lietuvių spauda pirmininkų vizitą komentuoja įvairiai. Vieni pataria iš pagrindų persitvarkyti vadavimo veiksniams, kitai pasitenkina konstatavimu, kad ponai pirmininkai parodo Lietuvos laisvinimo reikalų supratimą.

Šia proga Elta 7. V. 1954 apie JAV lietuvius rašo:

1914 — 22 m. Tautos Fondui suteikta 600.000 dolerių, Lietuvai atsiurkiant prekybai ir pramonei sudėti 2 milijonai dolerių, Lietuvos paskolos bonams pirkti 1.800.000, litams įvesti — vėl keletą milijonų dolerių, tikslai per 1924 m. pasiūstas 1 milijonas dolerių beveik kasmet privačiai pasiūsta apie 6 milijonus dolerių.

Amerikos lietuvių darbai visur yra žymūs ir reikšmingi. Vienas reikšmingiausių pastarojo me to žygių yra Komiteto Pabaltijo Užgrobumi Iširti sudarymas, kur Lietuvos laisvės bylą visų savo sveriu parėmė ne tik JAV vyriausybė, bet ypač įstatymų leidžiamasis organas — JAV kongresas.

PAVERGIEJI NĖRA UŽMIRŠTI

Gautomis žiniomis, JAV senatas š. m. balandžio 29 d., gegužės 1 d. šventės išvakarėse, vienu balsu priėmė lietuvių bičiulio demokratų senatoriaus P. Douglas Iteiktą reikšmingą rezoliuciją, kuria JAV senatas pasmerkė komunistų tiraniją ir nutarė prašyti prezidentą, kad jis visais galimais būdais atkreiptų pasaulio dėmesį į Sovietų barbariškus darbus, vykintamus okupuotoje Lietuvoje.

Pabaltiečių veiksniai Europoje spausdina memorandumus apie rusų vykintą terorą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Memorandumai siunčiami Pranežijos ir kitų demokratiščių šalių valstybių vyrams, pabrėžiant tą neteisębę, kuri toleruojama Pabaltijoje. Galima kalbėti apie taiką, bet okupantai privalo išsikraustyti iš jų okupuotų šalių.

Vorkutos stovykloje Nr. 20 yra 3.000 darbo vergų, jų tarpe 1.000 lietuvių. Nepakęsdami baisių darbo sąlygų, lietuvių ir ukrainiečiai buvo sukilę. Malšindami darbininkų streiką rusai sušaudė 160 žmonių.

Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Klaipėdos krašte suregistruvo keletą tūkstančių ten užsilikusiu vokiečių ir juos gabenama Rytų Vokietijon, rusų kontroliuojama mon.

Povilas Kazirskis, baigęs Vasario 16 lietuvių gimnaziją Vokietijoje, gavo šveicarietio R. Baumano stipendiją studijuoti Zuericho politechnikume.

Elena Kuprevičiūtė, smuikininikė, susilaukė labai palankios amerikiečių spaudos kritikos po savo pirmojo koncerto JAV, įvykusio Čikagoje, žurnalo Margučio sidabrinio jubiliejaus proga 2. V. 1954.

LIETUVOS ATSTOVAVIMAS VAKARŲ VOKIETIJOJE

1952 metų pradžioje Lietuvos Diplomatinijos Šešas S. Lozoraitis, atsilankęs Bonnoje ir atlikęs reikalingus pasikalbėjimus, buvo pasiūstas uždavini rūpintis tenai Lietuvos interesais.

Dabar, šiam kontaktui su Roma suintensyvinti, Diplomatinijos Šešas aukščiausiai uždavini yra pavadęs Pasiuntinybės Patarežiui Dr. Albertui Geručui, gavęs iš atatikamu Vokietijos įstaigų pranešimą raštu, kad Dr. Geručio asmuo yra priimtinas.

Inž. P. J. Žiūrys rašo Dirvoje, kad po antrojo pasaulinio karo atvykusieji lietuvių dypukai vien Cleveland, Ohio mieste susikūrė 42 organizacijas. Tautai jis vadina farsu.

Amerikos Lietuvis rašo, kad dabar Amerikos lietuvių nežino, kas Lietuvoj dedas, kaip gyvena išievių giminės. Kolumbo laikais Lietuvos gyventojai nežinojo, kas dedasi Amerikoje...

Kazimieras Žitkevičius, 7 metų išdirbęs Belgijos anglių kasyklose, su šeima atvyko į JAV ir apsisėjo pas Joną Gružauską, anksčiau atvykusį iš Belgijos.

Kauno MMS kolektyve dirba inž. Dags, mašinistas Glinskis, brigadininkai Turkvičkas ir Sasnauskas. Lelys yra „direktorius pavauduotojas politiniams reikalams“.

Vytautas Staneika, Laisvosios Lietuvos redaktorius, skaitė paskaitą Toronto Lietuvių Namuose. Jis pasakė tai, ko jam nebuvo leista pasakyti Vasario Sešioliktąjį minint, nors buvo paskelbta, kad jis kalbės minėjime. Draudėjai tik išgarsino kalbėtoją, kuris nieko nepasakė prieš Lietuvos vadavimą.

Lietuvių Amerikoje priskaitoma apie milijonas. Dr. Jono Šliupo ir jo iš Lietuvos iškviesto kun. A. Burbos dėka Amerikos lietuvių katalikai tapo atskirti nuo lenkiškai - lietuviškų parapijų. Dabar JAV yra virš 150 liet. Romos katalikų parapijų, kurių turtas, viršijantis 60 milijonų dolerių, priklauso Vatikanui.

Petro Cvirkos veikalai Lakštingala, Ona, Tėvas, Sidabrinė Kulka ir Deputatas išversti į eskimų ir čekų kalbas.

LIETUVIAI SPORTININKAI UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

LTSR krepšinio komanda iškovojė visos Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybių čempiono vardą. Antrą vietą užėmė Maskvos, 3-čią — Gruzijos, 4-tą — Estijos, 5-tą — Latvijos rinktinės. Stonkus laimėjo 264 taškus, Lauritėnas — 142, Butautas — 108, be to, gerai pasižymėjo Dapkus, Stumbrys.

LTSR šachmatų čempiono vardą išsikovojo Vistaneckis, iš 16 taškų surinkęs 13½. V. Mikėnas užėmė 2-ą vietą su 12½ taškų, o 3-čią — E. Čukajevs. Sov. Sąjungos bokso čempionu vėl liko Sočikas, 2-ą vietą užėmė jaunas sunkaus svorio boksininkas R. Juškėnas. (ELTA 7. V. 54).

ATITAIŠO MŪSU TAUTAI PADARYTĄ SKRIAUDĄ

Marijos statula, lietuvių Romos katalikų kunigų vienybės užsakyta Romoje pereitų metų lapkričio mėnesį, siemet vasario 17 atgabenta Amerikon. Ji gabinama po Romos katalikų lietuvių bažnyčias Amerikoje ir Kanadoje. Popiežius ją pašventino 5. I. 1954. Galutinas kelionės tikslas — Lietuvos sostinė, Vilnius, iš jo okupantams išsidanginus.

Reikia manyti, kad dabartinis popiežius, Pijus XII, bando atitaistyti lietuvių tautai padarytą skriaudą ir Vilnių jau ne lenkų, bet Lietuvos vyskupystei priskiria.

Prof. J. Kaminskis (inž. St. Kairiui) siemet sukako 75 m. amžiaus. Ta proga Amerikos lietuvių Piliiečių Klūbe, Brooklyn, N. Y., sukaktuviniškas pagerbtas socialistinių, jaunimo, literatūros ir inžinierių organizacijų. K. Bielinis ir V. Sidzikauskas buvo vyriausi kalbėtojai nusipelnusio mūsų tautos vyro garbei.

Lietuvos krikščionių demokratų partija, užsieny pasivadinti k. d. sąjunga, gegužės 29-30 dd. New Yorke mini savo įsteigimo 50 metų sukaktį. Programą šiai partijai parėdė dvasiškiniai: Bučys, Mačiulis, Dambrauskas. Lietuvos scimuose jiems talkininkavo ūkininkų Sąjunga ir Darbo Federacija.

Kleofas Jurgelionis, (poetas Kalėdų Kaukė), lietuvių rašytojų susirinkime 14. 3. 1954, Dr. K. Sruogos būte, Cicero, Ill., skaitė savo atsiminimus apie kalbininką Kazi Būgą (1879 - 1924).

- DELITOS CONTRA LA HUMANIDAD, Argentinos Kongreso nario, Dr. Santiago Nudelman projektas papildimui šios šalies konstitucijos, įtraukiant genocido pasmerkimą. Genocidą projekto autorius teisingai skaito didžiausiu nusizengimu prieš žmonių, urmu naikinant išstias ramias tautas, (kaip tai daro sužvėrėjusi rusai, užpuolę ir tebeaikina ramius, darbščius ir kultūringus Pabaltijo gyventojus).
- TREMTIS. Šimtojo numerio viršelyje Kazio Inčiūros eilėraštis — Tėviškė. Telpa Juozo Grušo, taipgi likusio okupuotoje Lietuvoje, novelė — Atpildas ir kt. labai vertingas tekstas.
- SANTARVĖ. Nr. 13, vasario 1954. Žurnalo atstovybės adresas Amerikoje: A. Daunys, 16 W. 64 Str., New York, N. Y., USA.
- LIETUVIŲ DIENOS. Nr. 42, kovas, 1954. Žurnalo adresas: 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Cal., USA.
- KNYGŲ LENTYNA. Bibliografijos Instituto leidinys Nr. 66-67, red. A. Ružaneovas, 602 Harvey Str., Danville, Ill., USA.
- LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS ĮSTATAI. Sąjungos adresas: 1285 Dean Street, 2 L., Brooklyn 16, N. Y., USA.
- CURRENT NEWS on the Lithuanian Situation, Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone leidžiamas biuletėnis anglų kalba.
- PLB. VKV. Informacijos: (17a), Postfach 233, Bergstr., Weinheim, Alemania.
- LATVIJA, balandžio mėnesio, 1954. Nr. 202. Casilla de Correo, Buenos Aires, Argentina.
- THE BALTIC REVIEW, Lietuvos Laisvės Komiteto surinkti faktai apie vergijos padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Medžiaga spaudai.
- NEWS from behind the Iron Curtain, Laisvosios Europos žurnalas anglų kalba, kovo ir balandžio numeriai, 1954. Balandžio laidoje telpa okupantų vykintama Pabaltijo kolonozavimo programa.
- BOG I OJCZYŻNA, lenkų parapijos žurnalas kovo mėnesio, 1954, Buenos Aires.
- UKRANIA LIBRE, Ukrainiečių Informacijų Instituto ispanų kalba žurnalas Nr. 8, sausio-kovo 1954, 100 pusl.
- EGLUTĖ, balandžio, 1954.

Svarbiausi spaudos leidiniai, liečianti Lietuvą ir lietuvius, archyvuojami A. L. Balsu Lituanistikos Muziejuje.

Odos Albumas su Spalvuotu Vyčiu Visuomet Atmintina Dovana

Šeimos paveikslams, organizacijų istorijos vaizdams, kultūrinių ir sportinių parengimų paveiksluotoms apžvalgoms. Padabinimas bibliotekoms ir šeimų židiniams.

Kiekviename meniškai padirbtame albume yra po 48 psl. paveikslams. Dydis — 35 x 25 cm. Kaina \$150.— Siunčiamas į užsienius. Kaina 10 dol.

Pareikalavimus su pinigais adresuoti: "A. L. BALSAS", Casilla de Correo 303, BUENOS AIRES, ARGENTINA. Asmeniškai kreiptis: Av. BOEDO 737, Bs. Aires.

